

Η κλιμάκωση του πολέμου στην Ουκρανία, η οποία μετράει ήδη τρεις γεμάτους μήνες την στιγμή που γράφονται αυτές οι γραμμές, έχει λειτουργήσει ως μία εκρηκτική διαδικασία από την άποψη των εξελίξεων που έχει πυροδοτήσει σε διεθνές επίπεδο. Οι εξελίξεις αυτές είναι ποικίλες και το μόνο σίγουρο είναι ότι δεν εξαντλούνται στο στρατιωτικό πεδίο και τα θέατρα των μαχών επί ουκρανικού εδάφους. Αφορούν τόσο τους συσχετισμούς ένοπλης και διπλωματικής ισχύος, αυτό που οι ευρωπαίοι διπλωμάτες αποκαλούν κρυπτικά «αρχιτεκτονική ευρωπαϊκής ασφάλειας», όσο και τα κουμάντα στο παγκόσμιο εμπόριο, τα οποία είναι από τα βασικά διακυβεύματα που αφήνει πίσω της σε διεθνές επίπεδο η διετία της κρίσης covid-19.

Όταν τον Μάρτη του 2020 τα αφεντικά διεμήνυαν σε κάθε τόνο ότι «στο εξής τίποτα δεν θα παραμείνει ίδιο με πριν» δεν μπορούσαμε, ασφαλώς, να υποπτευθούμε το εύρος των μετασχηματισμών στις οποίες θα εισερχόταν το παγκόσμιο σκηνικό. Να, όμως, που η ιστορική εξέλιξη φέρνει στο προσκήνιο διαρκώς νέα ζητήματα, ανοίγοντας τη βεντάλια της αναδιάρθρωσης στην οποία -δίχως επιστροφή- έχουν μπει πλέον οι διεθνείς εξελίξεις.

Στο κείμενο που ακολουθεί θα χρησιμοποιήσουμε μια συγκριτική ανάλυση των διεθνών αυτών εξελίξεων ως φόντο στην αφήγησή μας. Στο επίκεντρο της τελευταίας, όμως, δεν θα υπάρχουν αυτές μόνες τους, παρά μόνο στον βαθμό που συσχετίζονται με τις επιλογές της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής και του ντόπιου κεφαλαίου. Αυτό είναι που ονομάζουμε «ελληνική συμμετοχή στον πόλεμο»: η άρθρωση των στρατηγικών και τακτικών κινήσεων του ελληνικού κράτους-κεφαλαίου με τις αναδιτάξεις που σε διεθνές επίπεδο έχει προκαλέσει η κλιμάκωση του ρωσο-ουκρανικού πολέμου.

Στο πρώτο μέρος του αφιερώματος θα εξετάσουμε τον αναβαθμισμένο ρόλο που τείνει να αποκτήσει η ακριτική περιοχή του Εβρου και, ειδικότερα, οι ενεργειακές υποδομές που βρίσκονται σε εξέλιξη γύρω από το λιμάνι της Αλεξανδρούπολης και το βόρειο θρακικό πέλαγος. Θα υποστηρίξουμε σε γενικές γραμμές ότι το ελληνικό κράτος συμμετέχει ενεργά σε αυτόν τον πόλεμο, λειτουργώντας ως ένοπλος υποστηρικτής της ελληνικής

□ ΑΦΙΕΡΩΜΑ □

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ -ΟΠΛΑ, ΕΝΕΡΓΕΙΑ & ΕΘΝΙΚΗ ΙΔΕΟΛΟΓΙΑ-

● ΜΕΡΟΣ Α':

Έβρος: μια μπίλια έκατσε στην ενεργειακή ρουλέτα

ΜΕΡΟΣ Β':

Dedeağaz: το Καστελλόριζο της νέας δεκαετίας

ΜΕΡΟΣ Γ':

Θράκη: το κράτος έχει συνέχεια, η εθνική γραμμή είναι διακομματική

αστικής τάξης του, και ειδικά του διεθνοποιημένου ελληνικού εφοπλισμού. Στο δεύτερο μέρος θα καταπιαστούμε με την ελληνοαμερικανική αμυντική συνεργασία και την πρόσφατη πολιτική διαδρομή της μέσα στην δεκαετία του 2010. Θα δούμε ότι η στρατιωτικοποίηση μεγάλων τμημάτων της ελληνικής επικράτειας λειτουργεί συμπληρωματικά στις οικονομικές και εμπορικές επιλογές των ελληνικών αφεντικών. Τέλος, στο τρίτο μέρος του αφιερώματος θα θυμηθούμε ότι οι στρατηγικές επιλογές του ελληνικού κράτους αναφορικά με την Θράκη έχουν πίσω τους μια πολυετή ιστορία. Υπ' αυτή την έννοια θα τεκμηριώσουμε με έναν ακόμη τρόπο γιατί η εθνική γραμμή είναι ανεξάρτητη από τις εκάστοτε κυβερνήσεις που ανά καιρούς την εφαρμόζουν. Το εθνικό

συμφέρον, το οποίο υπαγορεύεται αφενός από το οικονομικό συμφέρον των ελληνικών αφεντικών, αφετέρου από τις κοινωνικές διεργασίες που κινητοποιεί η εθνική ιδεολογία, παραμένει αταλάντευτο μέσα στο πέρασμα των χρόνων. Και έχει απαραίτητα διακομματική στήριξη.

Ως κατακλείδα σε αυτή την εισαγωγή, υποχρεούμαστε να σημειώσουμε κάτι επιπλέον. Οι αναλύσεις που φιλοξενούνται εδώ, ούτε σχηματίστηκαν μέσα στους τελευταίους μήνες ούτε είναι έργο κάποιων ικανών ανθρώπων. Αντίθετα, φέρουν στις πλάτες τους την πολιτική παράδοση και τις επεξεργασίες της εργατικής αυτονομίας, όπως αυτή αναπτύχθηκε θεωρητικά και εκφράστηκε οργανωτικά μέσα στις τρεις τελευταίες δεκαετίες στην Ελλάδα. Και οπωσδήποτε δεν εξαντλούν, από αναλυτικής πλευράς, τα ζητήματα που πραγματεύονται. Υπ' αυτή την έννοια όσα υποστηρίζονται παρακάτω δεν φιλοδοξούν ούτε να «ανταγωνιστούν» άλλες απόψεις στην αρένα των απόψεων, ούτε να διεκδικήσουν τα πρωτεία της αλήθειας. Πρόκειται για θέσεις μάχης που εκκινούν από την ταξική και κοινωνική θέση αυτών που τις υιοθετούν: στρατευμένες στον αντιφασισμό και προσανατολισμένες στα συμφέροντα της εργατικής τάξης. Πρόκειται, δηλαδή, για αναλύσεις που είναι προορισμένες να μετατραπούν σε θέσεις μάχης, για αναλύσεις που κατατίθενται για αντιφασιστική χρήση. Ειδάλλως δεν έχουν σκοπό να περιφέρονται σε καφενεία και αμφιθέατρα, διότι κάτι τέτοιο δεν συμπεριλαμβάνεται στις προθέσεις μας.

ΜΕΡΟΣ Α'

ΕΒΡΟΣ: ΜΙΑ ΜΠΙΛΙΑ ΕΚΑΤΣΕ ΣΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΡΟΥΛΕΤΑ

Δημογραφικά και οικονομικά μεγέθη.

Dedeağaz (Ντεντέ Αάτς) ονομαζόταν η Αλεξανδρούπολη, ένα ασήμαντο ψαροχώρι της οθωμανικής αυτοκρατορίας, μέχρι να προσαρτηθεί το 1923 από τον ελληνικό στρατό στο εθνικό επεκτατικό άρμα. Σύντομα μετά την κατάληψή της, η πόλη στελεχώθηκε από ομάδες διοικητικών υπαλλήλων, αστυνομικών και στρατιωτικών που προέρχονταν από τη Μακεδονία, τη Στερεά Ελλάδα και την Κρήτη, καθότι οι ελληνόφωνες οικογένειες της περιοχής ζήτημα είναι αν ξεπερνούσαν σε αριθμό τα δάχτυλα του ενός χεριού. Μετά την υπογραφή της Συνθήκης της Λωζάνης (24-7-1923), βάση της οποίας οι μουσουλμάνοι κάτοικοι της Δυτικής Θράκης εξαιρέθηκαν από την ανταλλαγή πληθυσμών, ελληνόφωνοι χριστιανοί πρόσφυγες από την ανατολική Ρωμυλία (Βουλγαρική Θράκη), την τουρκική ανατολική Θράκη και τη Μικρά Ασία ξεκίνησαν να συρρέουν μαζικά στην πόλη. Έτσι ξεκίνησε, ανοργάνωτα και άτακτα αρχικά, το σχέδιο ελληνοποίησης¹ των Νέων Χωρών που είχαν προσαρτηθεί στον εθνικό κορμό του ελληνικού ιμπεριαλισμού. Αυτή η διαδικασία «ελληνοποίησης» της Θράκης συνεχίστηκε καθόλη την διάρκεια του 20ου αι., με πλέον πρόσφατο επεισόδιο την παροχή διοικητικών διευκολύνσεων, άτοκων και κρατικά εγγυημένων στεγαστικών δανείων και άλλων κινήτρων στις κοινότητες των Ρωσοπόντιων που έσπευσαν από το 1991 να αναζητήσουν καταφύγιο στην Ελλάδα μετά την διάλυση της Σοβιετικής Ένωσης.

Η σταδιακή «αποτουρκοποίηση» του Έβρου κατά την διάρκεια του 20ου αι. είχε ως αποτέλεσμα την ανατροπή των δημογραφικών μεγεθών σε βάρος του μουσουλμανικού στοιχείου. Σύμφωνα με τα δημογραφικά δεδομένα της απογραφής του 1991, τα οποία είναι τα τελευταία διαθέσιμα που δημοσίευσε η Ελληνική Στατιστική Αρχή, η μουσουλμανική μειονότητα της Θράκης αριθμούσε 98.000 άτομα. Από αυτούς/ες μόνο το 6% κατοικούσε στο Νομό Έβρου, ενώ ο υπόλοιπος πληθυσμός ήταν εγκατεστημένος στον ορεινό και πεδινό όγκο των νομών Ξάνθης και Ροδόπης. Υπ' αυτή την έννοια, ο Νομός Έβρου δεν αποτελεί μόνο το ύστατο κερσαίο έδαφος της ελληνικής επικράτειας στα σύνορά της με την Τουρκία, αλλά και το δημογραφικό σύνορο της μουσουλμανικής μεινότητας με την «μπιτέρα-πατρίδα» της, καθότι η συντριπτική πλειοψηφία της τελευταίας κατοικεί μόνιμα δυτικότερα του Νομού Έβρου. Κρατήστε αυτή τη διαπίστωση, καθότι θα μας φανεί χρήσιμη στη συνέχεια.

Η αναπτυξιακή πολιτική που ακολούθησε το ελληνικό κράτος στην περιοχή είναι επίσης ενδεικτική του ρόλου που έπαιξε η Θράκη ως χωνευτήρι αντιφατικών πρακτικών και πολιτικών. Οι αναπτυξιακοί νόμοι που ξεκίνησαν να εφαρμόζονται από την δεκαετία του 1990 είχαν ως αποτέλεσμα να δημιουργηθούν πολλές επιχειρήσεις «κουφάρια», εξαιρετικά δείγματα του πολιτικού προσοδισμού, οι οποίες συν τω χρόνω δεν άντεξαν στον διεθνή ανταγωνισμό και αναγκάστηκαν να μετεγκαταστήσουν τις παραγωγικές δραστηριότητές τους στα γειτονικά κράτη της Τουρκίας και της Βουλγαρίας. Αυτό είχε ως βασική συνέπεια την εκτίναξη της ανεργίας στην περιοχή, η οποία σημειώτεον ότι εμφανίζει τα μεγαλύτερα στατιστικά μεγέθη μαζί με την Ήπειρο. Τέλος, οι τύπου απαρτχάιντ πολιτικές διοικητικού και οικονομικού αποκλεισμού σε βάρος της μουσουλμανικής μεινότητας, που ακολούθησε το ελληνικό κράτος συστηματικά μέχρι τα μέσα της δεκαετίας του 1990, είχαν ως αποτέλεσμα της σαφή διατίμηση της εργασιακής δύναμης και της ζωής των μουσουλμάνων εργατών/τριών και την θέσμιση ενός καθεστώτος πολιτών δύο ταχυτήτων στην περιοχή, οι συνέπειες του οποίου είναι μέχρι και σήμερα ασφαλώς ορατές.

Τι σημαίνουν όλα αυτά;

Πρώτον ότι η Θράκη –και ειδικά ο Νομός Έβρου– είναι μια περιοχή με αραιά δημογραφικά μεγέθη. Αυτό επιτρέπει στο ελληνικό κράτος αφενός τον ρεαλιστικό πολεμικό σχεδιασμό επί χάρτου², αφετέρου την υλοποίηση επενδύσεων και υποδομών μεγάλης κλίμακας, του είδους που απαιτεί η καπιταλιστική ανάπτυξη του ενεργειακού κλάδου. Δεύτερον, ότι στην περιοχή είναι συγκεντρωμένο ένα τμήμα του «εθνικού» προλεταριάτου το οποίο βρίσκεται σε υποτιμημένη θέση από οικονομικής και πολιτισμικής άποψης. Καλό είναι να θυμηθούμε εδώ τα σχέδια της κυβέρνησης Σαμαρά το 2013 για την δημιουργία στη Θράκη μιας Ειδικής Οικονομικής Ζώνης, ενός μπαντουσάν δηλαδή που θα λειτουργούσε με θεσμισμένο καθεστώς υποδικαίου αναφορικά με τους όρους εκμετάλλευσης της μισθωτής εργασίας. Τρίτον, ότι τα αχανή γεωγραφικά μεγέθη και, ειδικότερα, η ανάπτυξη μιας μεγάλης πεδιάδας παραπλεύρως του θρακικού πελάγους παρέχει την δυνατότητα στους ντόπιους καπιταλιστές για την παραγωγική διοχέτευση των στάσιμων κεφαλαίων που έχουν συσσωρεύσει από την εκμετάλλευση της εργασίας σε άλλους τομείς των δραστηριοτήτων τους σε υποδομές μεγάλης κλίμακας. Ειδικότερα, στον βαθμό που αυτές οι επενδύσεις έχουν πλήρως την κρατική εγγύηση και εντάσσονται στον εθνικό στρατηγικό σχεδιασμό της παραγωγικής ανασυγκρότησης, όπως θα δούμε παρακάτω αναλυτικότερα, η Θράκη συγκεντρώνει τις προϋποθέσεις αυτές.

Το γεωγραφικό διαμέρισμα της Θράκης, ενώ καλύπτει το 6,5% της έκτασης της χώρας, αντιπροσωπεύει μόνο 3,4% του συνολικού πληθυσμού και μόλις το 2,2% του παραγόμενου ΑΕΠ. Πιο συγκεκριμένα, το κατά κεφαλή ΑΕΠ της Θράκης είναι σταθερά το χαμηλότερο σε σχέση με τα αντίστοιχα μεγέθη άλλων επαρχιών, ενώ το ποσοστό συμβολής της στην μισθωτή απασχόληση είναι επίσης διαχρονικά το χαμηλότερο στη χώρα, καθότι σε σχέση με άλλες περιοχές έχει υπερδιπλάσιο ποσοστό απασχόλησης στον πρωτογενή τομέα. Στη Θράκη το ποσοστό του πληθυσμού που έχει πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης αφορά μόλις το 68,8% του υπόλοιπου πληθυσμού, ενώ εντοπίζεται η μεγαλύτερη συγκέντρωση αναλόγων κατοίκων, γεγονός που έχει να κάνει κυρίως με τους ταξικούς και εκπαιδευτικούς αποκλεισμούς που στρέφονται κατά των ανθρώπων της μουσουλμανικής μεινότητας.

Η στρατιωτικοποίηση του Έβρου

Συνεχίζοντας, προκειμένου να σημειώσουμε κάποια επιπλέον πράγματα σχετικά με την πολιτική σημασία των παραπάνω παρατηρήσεων, πρέπει να ανατρέξουμε στην πρόσφατη ιστορία της στρατιωτικοποίησης του Έβρου.

Η περιοχή είναι ούτως ή άλλως στρατιωτικοποιημένη από ελληνικά όπλα καθότι εκεί στρατοπεδεύει το Δ' Σώμα Στρατού με την ανάπτυξη μεραρχιών τεθωρακισμένων, οι οποίες είναι εγκατεστημένες σε όλο το γεωγραφικό εύρος της Θράκης και είναι εξοπλισμένες με τα σύγχρονα άρματα μάχης που διαθέτει το ελληνικό κράτος. Από την δεκαετία του 1990 και καθ' υπόδειξη του *Πορίσματος Τσουδερού* το 1992 (βλ. παρακάτω) στην περιοχή ιδρύθηκαν με ευθύνη του ελληνικού στρατού Λέσχες Εφέδρων Αξιωματικών και Τάγματα Εθνοφυλακής, δηλαδή ομάδες «διαπιστωμένων εθνοκροφόνων» πολιτών, οι οποίες εκπαιδεύονται από αξιωματικούς του ΕΣ και στους οποίους χορηγείται πολεμικός εξοπλισμός που φυλάνε συνωμοτικά στα σπίτια τους. Αυτές οι ομάδες λειτουργούν τα τελευταία χρόνια κατ' εξοχήν ως φωλιές φασιστών και προβοκατόρων, οι οποίες ουκ ολίγες φορές έχουν στραφεί κατά των μουσουλμάνων κατοίκων της Θράκης. Γνωστή θα έπρεπε να είναι η ιστορία των γεγονότων του 1992, στην οποία ομάδες εθνοφυλάκων μαζί με διάφορα πατριωτικά σικάματα της Κομοτηνής εξαπέλυσαν ένα λυσσαλέο πογκρόμ κατά των Τούρκων μαγαζατόρων και κατοίκων της περιοχής³. Τέλος, το πλέον πρόσφατο επεισόδιο της παρακρατικής αυτής συνεργασίας ήταν οι επιθέσεις από συμμορίες χρυσαυγίων το 2014 κατά τεμένων στα

μουσουλμανικά χωριά, νότια του Νομού Ξάνθης και Ροδόπης.

Η πρωτοφανής αναβάθμιση, όμως, σε επίπεδο στρατιωτικοποίησης του Έβρου δόθηκε με αφορμή το ξέσπασμα της λεγόμενης μεταναστευτικής κρίσης. Κι αυτή τη φορά στο στόχαστρο της ελληνικής δολοφονικής πολιτικής δεν βρέθηκαν οι ντόπιοι μουσουλμάνοι προλετάριοι της περιοχής, αλλά κάποιοι άλλοι του ίδιου είδους: οι μετανάστες/τριες εργάτες/τριες που χρησιμοποιούσαν το χερσαίο πέρασμα του Έβρου ως σημείο εισόδου στην σιχαμένη χώρα που ζούμε. Πρώτο δείγμα προς αυτή την κατεύθυνση ήταν, ασφαλώς, η ανύψωση του φράχτη του Έβρου, ο οποίος αναπτύχθηκε σε πρώτη φάση κατά μήκος 12,5 χλμ παράλληλα του ποταμού Έβρου. Σήμερα, μάλιστα, οι φασίστες που εξυφαίνουν τη συνέχεια της μεταναστευτικής πολιτικής του ελληνικού κράτους, αναζητούν χρηματοδότηση για επιμήκυνση του φράχτη σε μήκος 80 χλμ επιπλέον.

Το γεγονός-τομή στην πορεία αυτή, όμως, σημειώθηκε τον Μάρτη του 2020 (μην τον ξεχνάτε εκείνον τον Μάρτη!) με την δολοφονική κινητοποίηση του κρατικού και παρακρατικού μηχανισμού απέναντι στους/ις μετανάστες/τριες που επιχειρούσαν να διασχίσουν τα σύνορα. Η αξιοποίηση της πολεμικής τεχνολογίας που παράχθηκε από την διαχείριση του μεταναστευτικού ζητήματος της τελευταίας δεκαετίας μάς δείχνει ότι η μεταναστευτική πολιτική λειτουργούσε από την αρχή και ως πεδίο πολεμικής προετοιμασίας για το ελληνικό κράτος. Στόχο της είχε, αφενός, την στρατιωτικοποίηση των ελληνοτουρκικών συνόρων, αφετέρου την ένταση του милитарισμού απέναντι στο πολυεθνικό προλεταριάτο. Η λεγόμενη «κρίση του Έβρου», που αποτέλεσε το αμέσως προηγούμενο κρισιμικό επεισόδιο πριν την πανδημία covid-19 για τη χώρα, είχε διττό στόχο από τότε: τη μετατροπή της ανατολικής Θράκης σε θερμό πεδίο του ελληνοτουρκικού ανταγωνισμού και σε χερσαίο διάδρομο του αμερικανικού ιμπεριαλισμού προς την Ανατολική Ευρώπη, παρακάμπτοντας τον στρατηγικό ρόλο των στενών του Βοσπόρου.

Η εκτίμηση αυτή, την οποία επιχειρήσαμε στο 1ο τεύχος του Traverso, αποδεικνύεται σήμερα περίτρανα. Σημειώναμε τότε ότι:

Ας γυρίσουμε όμως στον Έβρο: λέμε πως αυτό που συνέβη εκεί, δηλαδή η υπερένταση του милитарισμού, η ανακατασκευή των συνόρων σαν εμπόλεμη ζώνη, οι πειραματικές δοκιμές ενός ώριμου στρατοαστυνομικού συμπλέγματος ενάντια στο πολυεθνικό προλεταριάτο, είναι το απαραίτητο θέαμα της συνοριακής κρίσης που θα επιτρέψει την περαιτέρω στρατιωτικοποίηση των συνόρων και την αμείλικτη παραγωγικότητά τους. {...}

Το ελληνικό κράτος έχει συσφίξει την στρατηγική του συμμαχία με τις ΗΠΑ τα τελευταία χρόνια (μια από τις κληρονομίες των σοσιαλψευκασμένων στους επόμενους...), η οποία πλέον επεκτείνεται και στη χρήση ελληνικών στρατιωτικών και πολιτικών υποδομών, πέρα από τη γνωστή βάση της Σούδας. Μια απ' αυτές τις υποδομές είναι φυσικά το λιμάνι της Αλεξανδρούπολης και η δυνατότητα που δίνει για γρήγορη προώθηση αμερικανικών δυνάμεων, εφόσον χρειαστεί, προς την Μαύρη Θάλασσα και τα ανατολικά Βαλκάνια. Με άλλα λόγια πρόκειται για νευραλγικό τμήμα των αμερικανικών σχεδιασμών για ανάσχεση της Ρωσίας από την Ανατολική Μεσόγειο και την Μέση Ανατολή. Στο βαθμό μάλιστα όπου οι σχέσεις μεταξύ ΗΠΑ και Τουρκίας παραμένουν σταθερά προβληματικές, είναι ίσως η μοναδική «ρεαλιστική» επιλογή των αμερικανών αν θέλουν να παρακάμψουν τα Δαρδανέλια. {...}

Υποστηρίζουμε, λοιπόν, ότι η κρίση του Έβρου είναι ένα σημείο τομής μεταξύ της μεταναστευτικής και της εξωτερικής πολιτικής του ελληνικού κράτους. Αυτή η τομή δεν συνέβη κατά τύχη: σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε, ως τέτοια. Σε ό,τι αφορά την (αντι)μεταναστευτική πολιτική, φαίνεται να διευθετούνται ταχύτατα οι ροές προσόδων από την Ευρώπη προς την Ελλάδα, αλλά και από το κεντρικό κράτος προς τις «αγανακτισμένες» ρατσιστικές περιφέρειες. Κατοχυρώνεται επίσης μια αναγνώριση των μετανασ(ρι)ών ως «προχυ στρατού» της Τουρκίας, οι οποίοι/ες πρέπει να αντιμετωπίζονται αναλόγως. Σε ό,τι αφορά την εξωτερική πολιτική, το ελληνικό κράτος αναθερμαίνει επικίνδυνα δύο φάσματα γεωπολιτικής ανατίμησης: ότι αποτελεί το κατεξοχήν εξωτερικό

σύνορο της Ευρώπης, αλλά και κρίσιμο κρίκο των αμερικανικών милитарιστικών κι ενεργειακών σχεδιασμών.⁴

Η ενεργειακή ρουλέτα

Η αναβάθμιση της γεωστρατηγικής θέσης της Θράκης από το ελληνικό κράτος-κεφάλαιο μέσα στη νεοσχηματοσθείσα συγκυρία και η αξιοποίησή της στην προοπτική των δυτικών σχεδίων ενεργειακής απεξάρτησης των κρατών-μελών της ΕΕ από τα ρωσικά ορυκτά καύσιμα πρέπει να θεωρείται, πλέον, δεδομένη. Η μπιλια αυτή, όμως, γυρνούσε για πολλά χρόνια στο ταμπλό της ενεργειακής ρουλέτας προτού καθίσει στη θέση αυτή. Η διεκυστίδα μεταξύ Ρωσίας και ΗΠΑ αναφορικά με το ενεργειακό μέλλον των νοτιών Βαλκανίων κρατάει πολλά χρόνια πίσω. Πρέπει μάλιστα να σημειώσουμε ότι τα σχέδια του ρωσικού παράγοντα είχαν φτάσει σε ώριμο σημείο προτού τα δούμε να ανατρέπονται άρδην μέσα σε μερικούς μόλις μήνες.

Η ιστορία αυτή ξεκινάει το 1997, όταν η κυβέρνηση Σημίτη και ο Ρώσος υπουργός Ενέργειας Πετρ Ροντιόνοβ συναντήθηκαν στην Αθήνα και ανακοίνωσαν ότι Ρωσία και Ελλάδα θα υπογράψουν πρωτόκολλο ενεργειακής συνεργασίας που προέβλεπε τη συγκρότηση ομάδας εργασίας σχετικά με τον αγωγό Μπουργκάς-Αλεξανδρούπολη. Το Φεβρουάριο του 1998 ιδρύθηκε η ελληνική κοινοπραξία για το έργο (DEP-Θράκη) και τον Μάιο του 1998 υπογράφηκε μνημόνιο για την ίδρυση της εταιρείας Transbalkan Oil Pipeline. Οι διαπραγματεύσεις ωρίμασαν σε τέτοιο βαθμό ώστε στην Αθήνα, στις 17 Μαρτίου 2007, η Ελλάδα, η Ρωσία και η Βουλγαρία δια των αντίστοιχων υπουργών οικονομίας υπέγραψαν την τελική συμφωνία κατασκευής. Μετά την εκλογή, όμως, του Μπόικο Μπορίσοφ και του κόμματος GERB στις βουλγαρικές εκλογές του 2009, το τρίτο μέλος της ενεργειακής συμφωνίας ξεκίνησε να δείχνει έντονη απροθυμία στην εφαρμογή της συμφωνίας. Όσοπου στις 7 Δεκεμβρίου 2011 η βουλγαρική κυβέρνηση ανακοίνωσε την επίσημη αποχώρησή της από τη συμφωνία.

Ο αγωγός Μπουργκάς-Αλεξανδρούπολη σχεδιαζόταν να καλύψει το μεγαλύτερο μέρος των

Αριστερά:

Αλεξανδρούπολη, Μάιος 2022: Υπογραφή της συμφωνίας για την έναρξη του ΑΣΦΑ Αλεξανδρούπολης. Πόσοι καριόλπηδες χωράνε σε μια σκηνή;

Δεξιά:

Κάτοψη του αγωγού TAP που μεταφέρει το αζέρικο φυσικό αέριο μέσω Τουρκίας και Ελλάδας στην Ιταλία και από εκεί στη κεντρική Ευρώπη.

ενεργειακών απαιτήσεων Ελλάδας και Βουλγαρίας, μεταφέροντας αργό πετρέλαιο ρωσικής εξόρυξης από την Κασπία Θάλασσα, μέσω του βουλγαρικού λιμανιού Μπουργκάς, σε τερματικό σταθμό της Αλεξανδρούπολης. Η πρωθυπουργία Κ. Καραμανλή φάνηκε πρόσκαιρα ευνοϊκή για τα ρωσικά συμφέροντα, πλην όμως η ενεργειακή ρουλέτα δεν είχε ακόμα σταματήσει να γυρνά. Τα σχέδια για τον αγωγό μπήκαν στο γύψο μέχρι τον Γενάρη του 2015, την εκλογή ΣΥΡΙΖΑ και την τοποθέτηση του τρισεμίστου Παναγιώτη Λαφαζάνη στο Υπουργείο Ενέργειας. Ο πνευματικός πατέρας των ΕΑΑΚ επιχείρησε να αναβιώσει το σχέδιο του αγωγού, ενώ επιπλέον υπέγραψε μνημόνιο συνεργασίας με τη Ρωσία για την αναβίωση ενός άλλου αγωγού μεταφοράς ρωσικού φυσικού αερίου, του Greak Stream, ο σχεδιασμός για τον οποίο ήταν επίσης πρωτοβουλία της κυβέρνησης Καραμανλή της περιόδου 2007-2009.

Η εκλογή ΣΥΡΙΖΑ σηματοδότησε πρόσκαιρα την αλλαγή της ελληνικής στάσης σε σχέση με το ενεργειακό και γεωστρατηγικό ζήτημα. Τον Ιούνιο του 2015, μάλιστα, ο Δήμος Αλεξανδρούπολης αδελφοποιήθηκε με τους ρωσικούς Δήμους Αγίας Πετρούπολης και Σοσόβιου Μπορ⁵, ενώ Ρώσοι επενδυτές ανέπτυξαν μια ευρεία ατζέντα επενδύσεων όπως π.χ. «τη δημιουργία διαμετακομιστικού κέντρου, σε μία έκταση 500 στρεμμάτων ανάμεσα στο λιμάνι και το αεροδρόμιο της Αλεξανδρούπολης, τις δυνατότητες που προσφέρει το λιμάνι Αλεξανδρούπολης στη μεταφορά εμπορευμάτων μετά και τη σύνδεσή του με το σιδηροδρομικό δίκτυο, την αξιοποίηση της γεωθερμίας της περιοχής» κ.ά..

Την ίδια περίοδο, όμως, που τα ρωσικά ρούβλια αναζητούσαν διεξόδους παραγωγικής επανεπένδυσης και ο Παναγιώτης Λαφαζάνης, ως μπροστάρης ενός τμήματος των ντόπιων αφεντικών, ζαχάρωνε από το πίσω κάθισμα του ταξί το νομισματοκοπείο Χαλανδρίου, ένα άλλο τμήμα της αστικής τάξης, τα συμφέροντα του οποίου εφάπτονταν με τον αμερικάνικο παράγοντα, την πολιτική εμπορικού και ενεργειακού αποκλεισμού της Ρωσίας και τη μεταφορά αμερικανικού οπισθοπολεμικού φυσικού αερίου έκλεινε τις δικές του συμφωνίες. Το project ΑΣΦΑ (Ανεξάρτητο Σύστημα Φυσικού Αερίου) Αλεξανδρούπολης, το οποίο ήταν πρόταση της εταιρείας συμφερόντων Κοπελούζου Gastrade ήδη από το 2013⁶, εντάχθηκε το 2014 στον κατάλογο με τα Έργα Κοινού Ενδιαφέροντος της Ε.Ε., πράγμα που σήμαινε ότι θα έμπαινε σε διοικητική προτεραιότητα και θα χρηματοδοτούνταν από το κοινό ευρωπαϊκό ταμείο. Τα γεγονότα του 2014 στην Ουκρανία και ο πρώτος γύρος ευρωπαϊκών κυρώσεων κατά της Ρωσίας φαίνεται ότι επιτάχυναν την προτεραιοποίηση του εν λόγω ενεργειακού έργου. Παρόλα αυτά, το πλήρες γεωστρατηγικό νόημά του δεν είχε ακόμα ξεδιπλωθεί.

Καθόλη την περίοδο αυτή οι διαβουλεύσεις μεταξύ ΕΕ και Gastrade συνεχίζονταν άοκνα μέχρι να φτάσουμε στις 3 Μαΐου 2022, όταν με αφορμή το δυτικό πλάνο απεξάρτησης από το ρωσικό φυσικό αέριο, οι κυβερνήσεις Ελλάδας, Βουλγαρίας, Μακεδονίας και Σερβίας υπέγραψαν στην Αλεξανδρούπολη τη συμφωνία για τον ΑΣΦΑ (FSRU) Αλεξανδρούπολης, τη μονάδα προσωρινής αποθήκευσης και επαναεριοποίησης φυσικού αερίου, βάζοντας οριστικά (;) τέλος στα σχέδια ρωσικής παρέμβασης στον ενεργειακό χάρτη των νοτίων Βαλκανίων. Το σχέδιο περιλαμβάνει την εγκατάσταση μέχρι τα τέλη του 2023 ενός πλωτού τερματικού σταθμού 17 χλμ ανοικτά του θρακικού λιμανιού. Ο σταθμός αυτός θα έχει τη μορφή ενός γιγάντιου πλοίου μήκους 320 μ., ιδιοκτησίας του ομίλου Κοπελούζου, το οποίο θα χρησιμεύει ως μονάδα προσωρινής αποθήκευσης και αεριοποίησης του υδροποιημένου φυσικού αερίου που θα φτάνει σε αυτόν κυρίως από ΗΠΑ, Καναδά και δευτερευόντως από Αίγυπτο και Λιβύη. Από εκεί, το φυσικό αέριο σχεδιάζεται να ταξιδεύει με ποντισμένο αγωγό στην ελληνική ενδοχώρα, όπου θα συναντάει τον αγωγό TAP (ο οποίος ήδη μεταφέρει αζέρικο φυσικό αέριο μέσω Τουρκίας στην Ιταλία), διοχετευοντάς το κλαδικά σε Βουλγαρία, Μακεδονία και Σερβία. Για την υλοποίηση του έργου, μάλιστα, ο όμιλος Κοπελούζου ίδρυσε μια 100% θυγατρική εταιρεία της Gaztrade, την Gaslog, η οποία σήμερα διαθέτει 35 βαπόρια LNG που θα μεταφέρουν το υδροποιημένο φυσικό αέριο στην πλωτή πλατφόρμα. Με τον τρόπο αυτό το αντιρωσικό ενεργειακό λόμπυ πατάει για τα καλά πόδι στα νότια Βαλκάνια αποκλείοντας τις ρωσικές βλέψεις, ενώ το γεωστρατηγικό έργο της ενεργειακής απεξάρτησης καθίσταται εξολοκλήρου μια μπίζνα του στενού οικογενειακού κύκλου του καπιταλιστή Κοπελούζου.

Το έργο αυτό είναι όντως σημαντικό στην προοπτική πρόσδεσης του ελληνικού κράτους στον αμερικάνικο ιμπεριαλισμό, ενώ επιπλέον καθιστά την Ελλάδα για πρώτη φορά καθ' ολοκλήρου υπεύθυνη για την ενεργειακή επάρκεια της Βουλγαρίας, μετά την πρόσφατη διακοπή παροχής ρωσικού φυσικού αερίου σε αυτή. Μπορούμε εύλογα, λοιπόν, να συμπεράνουμε ότι η κλιμάκωση του πολέμου στην Ουκρανία έχει λειτουργήσει ως δίκως προηγούμενο επιταχυντής του ανακατέματος της ενεργειακής τράπουλας στα Βαλκάνια. Η συμμετοχή της Ελλάδας στον πόλεμο δεν εξαντλείται ασφαλώς στην αποστολή όπλων και πυρομαχικών, καθότι η τελευταία αποδεικνύεται απλά ως μια ομολογία πίστωσης στο δυτικό ιμπεριαλιστικό δόγμα. Μέσω αυτής εξυπηρετούνται τα συμφέροντα της ελληνικής αστικής τάξης (ιδίως της εφοπλιστικής) στον καταμερισμό του παγκόσμιου εμπορίου ορυκτών καυσίμων, καθώς το κράτος ενεργεί εν

προκειμένου ως η ομιλούσα κεφαλή των ντόπιων αφεντικών. Επιπλέον η δυτική Θράκη (και ειδικά η Αλεξανδρούπολη) μετατρέπεται σε ένα θερμό περιφερειακό σημείο του εν εξελίξει παγκόσμιου πολέμου. Και επειδή ακριβώς όταν οι καπιταλιστικές επενδύσεις εδαφικοποιούνται μέσα σε ένα εμπόλεμο περιβάλλον, το κεφάλαιο χρειάζεται το κράτος του εξαιτίας της ένοπλης ισχύος που αυτό διαθέτει μονοπωλιακά.

Αφού, λοιπόν, είδαμε κατά το δυνατόν συνοπτικότερα, τις προϋποθέσεις του νεού κύκλου καπιταλιστικής ανάπτυξης στον ενεργειακό κόμβο των νοτίων Βαλκανίων, μπορούμε κάπως ευκολότερα να κατανοήσουμε την πολιτική σημασία της τεράστιας συγκέντρωσης στρατιωτικού οπλισμού επί ελληνικού εδάφους που έχει ως συνέπεια ο πόλεμος στην Ουκρανία, δείχνοντας καλύτερα τι σημαίνει αυτό που εξαγγέλει ο τίτλος του κειμένου: η ελληνική συμμετοχή στον πόλεμο.

Πάνω:

Αθήνα 2007: Τρυφερές στιγμές μεταξύ σπουδαιών αντρών κατά την υπογραφή της συμφωνίας για τον αγωγό Μπουργκάς-Αλεξανδρούπολη. Η τελευταία φορά στην ιστορία που ο ανατολικός δεσποτισμός συμφιλίωθηκε με τις δυτικές φιλελεύθερες αρχές.

Κάτω:

Αριστερά ο Κωνσταντής Σπυρόπουλος, διευθύνων στέλεχος της Gastrade, επίσης γνωστός από την θητεία του ως κριτής σε reality games. Αυτοδημιούργητος ασφαλώς, είχε την τύχη να παντρευτεί με την κυρία δεξιά. Η τελευταία ονομάζεται Ελμίνια Κοπελούζου και είναι διευθύντρια της ίδιας εταιρείας. Μοναδικές ιστορίες της ελληνικής αστικής τάξης.

ΜΕΡΟΣ Β'**ΔΕΔΕΑΘΑΣ: ΤΟ ΚΑΣΤΕΛΛΟΡΙΖΟ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΔΕΚΑΕΤΙΑΣ**

Ο τελικός μας στόχος, ο τελικός μας προορισμός είναι να απελευθερώσουμε την Ελλάδα από επιτηρήσεις και κηδεμονίες. Να απελευθερώσουμε τις δυνάμεις του Ελληνισμού, τον κάθε Έλληνα και Ελληνίδα από αντιλήψεις, πρακτικές και συστήματα που τον εμποδίζουν παντού, εδώ και δεκαετίες. Η έμπνευση, η πίστη μας είναι ετούτος εδώ ο τόπος, από το Καστελλόριζο, μέχρι την Κέρκυρα, από την Κρήτη μέχρι τον Έβρο, είναι αυτός ο υπέρροχος λαός, είναι οι νέοι μας με τις δυνατότητες και τα οράματά τους. Είμαι απόλυτα βέβαιος ότι, θα τα καταφέρουμε. Αρκεί εμείς οι Έλληνες να πιστέψουμε στις δυνατότητές μας, στις αξίες μας, στον ίδιο μας εαυτό.

Γιώργος Παπανδρέου, Καστελλόριζο,
23 Απριλίου 2010

Η Αλεξανδρούπολη θα θωρακίσει ενεργειακά την χώρα μας με στόχο να μετατραπεί η Ελλάδα σε κόμβο τόσο των Βαλκανίων όσο και της ευρύτερης περιοχής της νοτιοανατολικής Ευρώπης. Θα καλύψει όχι μόνον την εθνική αγορά, αλλά θα υποκαταστήσει και ένα σημαντικό τμήμα της προμήθειας ρωσικού φυσικού αερίου στα Βαλκάνια. Και, φυσικά, επιπλέον ποσότητες θα μπορούσαν να προωθηθούν μέσω Βουλγαρίας και Ρουμανίας γιατί όχι και προς τις αγορές της Μολδαβίας και της Ουκρανίας.

Κυριάκος Μητσοτάκης, Αλεξανδρούπολη,
3 Μαΐου 2022

Το Καστελλόριζο βρίσκεται στο ανατολικότερο γεωγραφικό σημείο της θαλάσσιας ελληνικής επικράτειας, μόλις 1 χλμ από τον πελώριο χερσαίο όγκο που ξεκινάει από τα βόρεια της Ανατολίας και καταλήγει αποφασιστικά στα γαλιανά νερά του Αιγαίου. Από την άλλη, το Dedeagaz βρίσκεται στο ανατολικότερο γεωγραφικό σημείο της χερσαίας επικράτειας. Σε απόσταση μόλις 45 λεπτών για ένα τεθωρακισμένο όχημα, φερειπείν, που ξεκινάει από τους Κήπους του Έβρου με κανονική ταχύτητα. Το Καστελλόριζο το θυμόμαστε από την ιστορική ομιλία του πρώην πρωθυπουργού τον Απρίλη του 2010, όταν μας ανακοίνωσε χαλαρός ότι το ελληνικό κράτος χρεωκόπησε. Την Αλεξανδρούπολη την μαθαίνουμε καλύτερα τους τελευταίους μήνες. Το επίμονο ενδιαφέρον του ελληνικού κράτους για τα ανατολικά του σύνορα δεν είναι ασφαλώς τυχαίο. Υπαγορεύεται από τον στρατηγικό ιμπεριαλιστικό του στόχο, την περικύκλωση της Τουρκίας και την

επέκτασή του προς ανατολάς.

Το ελληνικό κράτος συνεχίζει να έχει ιμπεριαλιστικές φιλοδοξίες μέσα στην νέα κατάσταση που διαμορφώνεται. Κλείνει διπλωματικές, ενεργειακές και εμπορικές συμφωνίες για να συγκεντρώνει ένοπλη ισχύ στα σύνορά του και το αντίστροφο. Η διπλωματική μονομέρειά του την τελευταία δεκαετία δεν είναι αδυναμία ή εξάρτηση. Είναι επιλογή που υποστηρίζει στρατιωτικά το ελληνικών συμφερόντων εφοπλιστικό κεφάλαιο: οι Έλληνες πλοιοκτήτες επωφελούνται διπλά από το ανακάτεμα της ενεργειακής τράπουλας. Από τη μία ενισχύονται μέσω της μεταφοράς του υδρογονάνθρακα, όπως είδαμε, στα πλαίσια της δυτικής πολιτικής οικονομικών κυρώσεων και του σχεδίου ενεργειακής ανεξάρτησης από την Ρωσία. Από την άλλη, η επιμονή στην αποστολή όπλων στο ουκρανικό έδαφος (με άλλο λόγο: η υποστήριξη της κλιμάκωσης του πολέμου) επιτρέπει στους Έλληνες εφοπλιστές να κλείνουν συμβόλαια με αυξημένα ναύλα για τη μεταφορά ρωσικών ορυκτών καυσίμων, σπάζοντας το άτυπο εμπάργκο εμπορίου. Δεν είναι κάποια δική μας, αυθαίρετη εκτίμηση αυτή. Το ηλεκτρονικό περιοδικό της ελληνικής ναυτιλίας «Hellenic Shipping News», σε άρθρο του στις 28-5-2022, αναφέρει κατά γράμμα:

Το ρωσικό αργό πετρέλαιο εξακολουθεί να κυκλοφορεί στο εμπόριο. Επιτρέπεται να φορτωθεί και να μεταφερθεί. Συνεπώς, πλοιοκτήτες που αισθάνονται ότι δεν κινδυνεύουν πολύ –οι αυτοί είναι οι ανεξάρτητοι πλοιοκτήτες– σταθμίζουν τον κίνδυνο με το ασφάλιστρο που πρέπει να κάνουν. Και προχωρούν στο εμπόριο. Έρευνα της Lloyd's List που χρησιμοποιεί δεδομένα παρακολούθησης διαπίστωσε ότι το μεγαλύτερο μέρος του ρωσικού πετρελαίου μεταφέρεται πλέον από πλοία Ελλήνων εφοπλιστών.⁷

Αυτή η επαμφοτερίζουσα εμπορική συμπεριφορά είναι σύμφυτη με την ιστορική φυσιογνωμία της ελληνικής ναυτιλίας, η οποία από την συγκρότησή της μέχρι σήμερα πετυχαίνει την συσσώρευσή της και μέσω του πολέμου⁸.

Μπροστά παν' τα γκαζάδικα και πίσω οι φρεγάτες

Το αμερικανικό ενδιαφέρον για το λιμάνι της Αλεξανδρούπολης κινητοποιείται εντονότερα από το 2015, όταν ο όμιλος Belterra Investments, συμφερόντων Ιβάν Σαββίδη, πλειοδότησε στον κρατικό διαγωνισμό ιδιωτικοποίησης για τον λιμένα της Θεσσαλονίκης και στην συνέχεια έστρεψε το ενδιαφέρον του ανατολικότερα προς Αλεξανδρούπολη, στην προοπτική των καλών σχέσεων που είχαν οικοδομηθεί τα προηγούμενα έτη. Ήταν, λοιπόν, από το 2016 και μετά που ο νεοαφικηθείς από το Κίεβο

Πάνω: Λιμάνι Αλεξανδρούπολης, Οκτώβρης 2022: μεγάλες δόξεις για το πάλι ποτέ φαροκώρι των Οθωμανών.

Κάτω: Ένα τρυφερό εντανανέ από την ανέλκυση της βυθοκόρου Όλγα.

πρέσβης των ΗΠΑ στην Ελλάδα, Τζέφρεϊ Πάιατ, ξεκίνησε να επισκέπτεται συστηματικά την πόλη της Αλεξανδρούπολης, εξυφαίνοντας μεθοδικά το σχέδιο της αμερικανικής παρέμβασης για την ανάσχεση της ρωσικής επιρροής στο χάρτη της περιοχής. Πρώτη πράξη του σχεδίου ήταν η ανάληψη εκ μέρους του αμερικανικού Πενταγώνου ενός έργου που κόστισε 2,3 εκ. δολάρια και αφορούσε την ανέλκυση της βυθοκόρου Όλγα από το λιμάνι της Αλεξανδρούπολης. Το παλιό αυτό ελληνικό πλοίο είχε βυθιστεί στο λιμάνι της πόλης, καθιστώντας το τελευταίο ακατάλληλο να φιλοξενήσει στην προβλήτα του μεγάλα μεταγωγικά ή πολεμικά πλοία. Ο αμερικανικός στρατός ανέλκυσε ιδίους εξόδοις και μέσα σε έξι μήνες την Όλγα⁹, δημιουργώντας καταρχάς τις τεχνικές προϋποθέσεις για την μετατροπή του θρακικού λιμένα σε αμερικανικό ορμητήριο. Από το 2019 και μετά, θηριώδη αμερικανικά μεταγωγικά πλοία ξεκίνησαν να δένουν στην Αλεξανδρούπολη, στα πλαίσια είτε της συμμετοχής του αμερικανικού στρατού σε διεθνείς νατοϊκές ασκήσεις, είτε της μεταφοράς αμερικανικού οπλισμού και στρατιωτών στα βόρεια της βαλκανικής ενδοχώρας, με προορισμό πρώην κράτη της ΕΣΣΔ όπως η Ρουμανία και οι Βαλτικές χώρες. Υπολογίζεται ότι μόνο μέσα στο 2021, περίπου 2000 αμερικανοί στρατιώτες και αναρίθμητος πολεμικός εξοπλισμός ωθήθηκε στην ανατολική Ευρώπη μέσω του λιμανιού της Αλεξανδρούπολης.

Η εμπέδωση της αμερικανικής στρατιωτικής παρουσίας επί ελληνικού εδάφους συνεχίστηκε καθόλη την διάρκεια του 2021, περίοδο κατά την οποία τα εθνικά επιτελεία των δύο

χωρών διαβουλεύονταν τους οριστικούς όρους υπογραφής της αναβαθμισμένης συμφωνίας ελληνοαμερικανικής αμυντικής συνεργασίας (MDCA). Στις 2 Νοεμβρίου 2021, μερικούς μόλις μήνες πριν την κλιμάκωση του ρωσο-ουκρανικού πολέμου και ενώ οι ΗΠΑ ετιμάζονταν πυρετωδώς για τις εξελίξεις, τεχνοκράτες караβανάδες προέβησαν σε ανανέωση και διεύρυνση της συμφωνίας στην Αθήνα. Στην τελετή υπογραφής της συμφωνίας αυτής, ο Τζέφρεϊ Πάιατ εκφώνησε έναν σύντομο λόγο, όπου μεταξύ άλλων είπε:

Όπως είπατε Στρατηγέ, αυτή η συμφωνία εφαρμογής είναι πραγματικά ένα ορόσημο όσον αφορά την ενίσχυση και την εμπάθυνση της αμυντικής μας σχέσης. Θα τονίσω δύο σημεία. Το ένα, το μήνυμα που υπογράμμισαν οι Ηνωμένες Πολιτείες στην Ουάσιγκτον στις 14 Οκτωβρίου όταν ο Υπουργός Εξωτερικών Δένδιας ηγήθηκε της ομάδας για τον Στρατηγικό μας Διάλογο και το σαφές μήνυμα από την πλευρά των ΗΠΑ ότι οι αμυντικές μας σχέσεις βρίσκονται σε κορύφωση.¹⁰

Από το 2019, όταν είχε λήξει η προηγούμενη ελληνοαμερικανική αμυντική συμφωνία, οι νέες συμβάσεις που υπογράφονταν είχαν ενιαία διάρκεια. Η υπερατλαντική πλευρά τηρούσε στάση αναμονής ασφαλώς, προκειμένου να διαπιστώσει, από τη μία, το βάθος των ελληνικών δεσμεύσεων, αφετέρου να αποκρυσταλλωθεί η κατάσταση στην ανατολική Ευρώπη. Τελικά, στις 12 Μαΐου 2022 η νέα MDCA υπερψηφίστηκε από το ελληνικό κοινοβούλιο με διάρκεια 5 έτη και ρητή δέσμευση για επιπλέον πενταετή ανανέωση μετά τη λήξη της πρώτης περιόδου. Η νέα MDCA, η οποία επικυρώθηκε πανηγυρικά στην επίσκεψη Μπτσότακν στο αμερικανικό Κογκρέσο τον προηγούμενο μήνα, δίνει τη δυνατότητα στον αμερικανικό στρατό να κάνει αποκλειστική χρήση των στρατιωτικών εγκαταστάσεων στη ναυτική βάση της Σούδας, στο Στρατόπεδο Γεωργούλα στον Βόλο, στο Πεδίο Βολής Λιτοχώρου και στο Στρατόπεδο Γιαννούλη στην Αλεξανδρούπολη, επιπροσθέτως, βέβαια, με τη χρήση των εκεί λιμενικών εγκαταστάσεων.

Οι εξελίξεις, αυτές, όπως είναι εύλογο θορύβησαν την τουρκική πλευρά, η οποία τις μεθερμήνευσε ως δίκως προηγούμενο συγκέντρωση οπλισμού στα δυτικά της σύνορα, ως κατάφορη στρατιωτικοποίηση μιας ευαίσθητης γεωστρατηγικής περιοχής και ως μέθοδο περιφραξης και αποκλεισμού της τουρκικής μειονότητας της δυτικής Θράκης από την Τουρκία. Σε δημοσίευσμά της η τουρκική Hürriyet έγραψε:

Άρματα μάχης βρέθηκαν χτες στο πεδίο κατά τη διάρκεια της ελληνοαμερικανικής άσκησης στα τουρκικά σύνορα, όπου ο Πρόεδρος Ταγίπ Ερντογάν είπε «Νιώθουμε άβολα» στον

Πρόεδρο των ΗΠΑ, Τζο Μπάιντεν στη Ρώμη. Ενώ διεξαγόταν η άσκηση στην Ξάνθη, όπου είναι συγκεντρωμένη η τουρκική μειονότητα στη Δυτική Θράκη, επιταχύνθηκαν οι προετοιμασίες για το γιγαντιαίο στρατιωτικό φορτίο των ΗΠΑ στο λιμάνι της Αλεξανδρούπολης.¹¹

Από την άλλη, η αμερικανική βάση της Σούδας, η μοναδική στην ανατολική Μεσόγειο στην οποία μπορεί να ελλιμενίσει αεροπλανοφόρο, έχει ήδη αναβαθμιστεί τεχνικά για να υποστηρίξει τον αμερικανικό στόλο στην Ανατολική Μεσόγειο. Παρότι το θέατρο του πολέμου αυτή τη στιγμή έχει προς το παρόν μεταφερθεί βορειότερα, τίποτε δεν σημαίνει ότι χάνει την αξία της και την εμπλοκή της στα πολεμικά σχέδια της περιοχής. Το ίδιο και με το αεροδρόμιο της Ανδραβίδας και την εκεί 117 πτέρυγα μάχης, η οποία το τελευταίο διάστημα όλο και περισσότερο χρησιμοποιείται από την αμερικανική αεροπορία.

Καταλαβαίνει εύκολα κανείς/καμία ότι η μετατροπή ολόκληρων περιοχών της ελληνικής επικράτειας σε κόμβους στρατοπέδευσης και διακίνησης νατοϊκού οπλισμού έρχεται να αποδείξει το βάθος των ανταλλαγμάτων που προσδοκεί το ελληνικό κράτος από την συμμετοχή του στον πόλεμο που διεξάγεται. Και μολονότι είναι ίσως η πιο

Η παρουσία αμερικανικών στρατιωτών και οπλισμού δεν περιορίζεται όμως αποκλειστικά στην Αλεξανδρούπολη, όπου σήμερα έχουν στρατοπεδεύσει 300-400 αμερικανοί στρατιώτες στο στρατόπεδο Γιαννούλη. Ούτε, ασφαλώς, στο πεδίο βολής στο Πετροχώρι Ξάνθης, 7 χλμ ανατολικά της πόλης, όπου αμερικάνικα τανκς πραγματοποιούν συστηματικά ασκήσεις ανορθόδοξου πολέμου μαζί με τους Έλληνες караβανάδες, σε μια περιοχή που συνορεύει με τα αμιγώς μειονοτικά χωριά Βανιάνο, Τύμπανο, Εύλαλο κ.ά. Η αμερικανική στρατιωτική παρουσία –και μέσω αυτής η ρητή και ξεδιάντροπη συμμετοχή του ελληνικού κράτους στον πόλεμο– επεκτείνεται στο Λιτόχωρο, όπου 70 χλμ από την Θεσσαλονίκη ο στρατός των ΗΠΑ έχει εγκαταστήσει στρατιωτικές μονάδες στο Στεφανοβίκειο και την Αγχιάλο Μαγνησίας, όπου έχουν εγκατασταθεί μη επανδρωμένα αεροσκάφη που θα επιχειρούν σε όλη την περιοχή των Βαλκανίων και της Μεσογείου· στην 110 Πτέρυγα Μάχης στην Λάρισα, όπου η πολεμική αεροπορία των ΗΠΑ έχει επενδύσει σε στρατιωτικές υποδομές που εκτελεί η ΑΚΤΩΡ Α.Ε., με σκοπό τη φιλοξενία μοιρών μαχητικών και τη μεταστάθμευση ιπτάμενων τάνκερ (ΚC 135), ακόμη και μη επανδρωμένων κατασκοπευτικών (Global Hawk).

εμβληματική, η περίπτωση της Αλεξανδρούπολης δεν είναι η μοναδική. Εκεί βέβαια, στην ακριτική περιοχή του ελληνικού κράτους που συνορεύει με την Τουρκία και αποτελεί το γεωγραφικό όριο μεταξύ της μουσουλμανικής μειονότητας της δυτικής Θράκης και της «μπτέρας-πατρίδας» της, οργανώνεται ένα σχέδιο που είναι μεγαλύτερων διαστάσεων. Η συμπύκνωση στην Θράκη τριών διαφορετικών συνιστώσων (ενεργειακός κόμβος, αμερικανική βάση, στρατιωτικοποιημένο σύνορο με την Τουρκία), η καθεμία με την δική της ιδιαιτερότητα, καθιστούν την περιοχή ρητά ως θερμό περιφερειακό σημείο του εν εξελίξει πολέμου και της ενεργειακής αναδιάρθρωσης.

Τίποτα δεν έχει αλλάξει αλλά και τίποτα δεν είναι όπως παλιά. Η Ελλάδα συνεχίζει να κοιτάει ακόμα προς ανατολάς, μόνο που η οπτική γωνία έχει γίνει περισσότερο περίπλοκη. Πριν από κάποια χρόνια, με αφορμή την κλιμάκωση του πολέμου στη Μέση Ανατολή και την επικείμενη διάλυση της Συρίας, το ελληνικό κράτος έστρεψε τους προβολείς του στο Καστελλόριζο. Αναζητώντας μια σειρά από αντιτουρκικές αιτιάσεις στα θερμά σημεία της Ανατολικής Μεσογείου (ΑΟΖ, εθνικά ύδατα, ενεργειακά οικόπεδα, Κύπρος, ελληνοϊσραηλινή συμμαχία, αγωγός φυσικού αερίου east-med κ.ά.), ο τότε πρωθυπουργός ανακοίνωσε την υπαγωγή της χώρας υπό διεθνή οικονομικό έλεγχο. Το Καστελλόριζο είχε χρησιμεύσει τότε, υλικά και συμβολικά, ως το προκεχωρημένο φυλάκιο της εξωτερικής πολιτικής που υποδείκνυε τις στοχεύσεις της δεκαετίας του 2010: υποτίμηση στο εσωτερικό, милитарισμός στο εξωτερικό. Από τη μία, την εφαρμογή μιας πολιτικής θυσιών για την εργατική τάξη, ενόψει της έκτακτης ανάγκης που δημιουργούσε η κρίση δημοσίου χρέους. Από την άλλη, милитарισμός και συστράτευση στην εθνική γραμμή, η οποία διαπερνούσε κατά μήκος του Αιγαίου την Κύπρο, το Καστελλόριζο και τη Λέσβο, ώστε να συμβάλλει στον πολυπόθητο στρατηγικό στόχο του ελληνικού ιμπεριαλισμού: την περικύκλωση της Τουρκίας. Οι τομές της μεταναστευτικής με την εξωτερική πολιτική που λέμε παραπάνω, εμφανίστηκαν στην πιο καθαρή τους μορφή τότε. Και το Καστελλόριζο συμπύκνωνε τελικά, σε νόημα και περιεχόμενο, την πολιτική και δηλωματική ιστορία του ελληνικού κράτους στην δεκαετία του 2010.

Σήμερα, τα θερμά σημεία του πολέμου έχουν μεταφερθεί –προς το παρόν– βορειότερα, στη Μαύρη Θάλασσα. Πλάι στα παλιά φυλάκια του ελληνικού ιμπεριαλισμού, νέα τέτοια προστίθενται στην προοπτική του πολέμου φθοράς και περικύκλωσης της Τουρκίας. Έτσι εξηγείται καλύτερα ο νέος ρόλος που αποκτά η στρατιωτικοποίηση των χερσαίων ανατολικών συνόρων: η Αλεξανδρούπολη είναι το Καστελλόριζο της νέας δεκαετίας.

ΜΕΡΟΣ Γ'**ΘΡΑΚΗ: ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΕΧΕΙ ΣΥΝΕΧΕΙΑ,
Η ΕΘΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΗ ΕΙΝΑΙ
ΔΙΑΚΟΜΜΑΤΙΚΗ**

Είχαμε την ατυχία να γεννηθούμε σε μια χώρα που κυβερνούν οι φασίστες και ψηφίζουν οι λωτοφάγοι. Κι όπως ταιριάζει στην εποχή μας, καθώς όλα συνδυάζονται μεταξύ τους, σ' αυτή την χώρα οι πάντες μπορούν να έχουν άποψη για τα πάντα. Εκτός, βέβαια, από τα εθνικά ζητήματα: εκεί δεν υπάρχει χώρος για πολυφωνία. Εκεί απαιτείται συνεννόηση. Διότι σε αυτή τη γωνιά των βαλκανίων, τα εθνικά ζητήματα είναι το πιο βρώμικο κομμάτι της ιστορίας μας: στα εθνικά συμφέροντα συμπυκνώνεται ένα από τα πρόσωπα του σύγχρονου φασισμού. Και γι' αυτό τα μισούμε απ' την καρδιά μας.

Στα εθνικά ζητήματα πνέει μόνιμα εθνικός άνεμος. Τα εθνικά συμφέροντα ήταν και παραμένουν το σημείο σύγκλισης και συνεννόησης αριστερών και δεξιών. Η Θράκη δεν είναι η πρώτη φορά που βρίσκεται κεντρικά στην στρατηγική ατζέντα της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής, σε επίπεδο τόσο μακροπρόθεσμου σχεδιασμού, όσο και βραχυπρόθεσμων τακτικών κινήσεων. Πριν από μερικούς μήνες για παράδειγμα, στις 15 Νοεμβρίου 2021, η Διακομματική Επιτροπή για την Ανάπτυξη της Θράκης, η οποία συστήθηκε από τον πρωθυπουργό στις 30 Ιουλίου 2020, δημοσίευσε ένα πολυσέλιδο πόρισμα, το οποίο παρέδωσε στον πρόεδρο της Βουλής. Της επιτροπής προήδρευε η Ντόρα Μπακογιάννη, ειδήμων ασφαλώς στα θέματα μειονοτικής πολιτικής.

Το εν λόγω πόρισμα¹², πέρα από τις ακατάσχετες φλυαρίες του είδους που ευδοκίμουν στα κοινοβουλευτικά πορίσματα, περιείχε και κάποιες «εφαρμόσιμες και ρεαλιστικές» προτάσεις για το ελληνικό κράτος αναφορικά με τις προϋποθέσεις οικονομικής και πολιτισμικής ανάπτυξης της Θράκης. Πίσω από τις φιοριτούρες, όμως, των προτάσεων, λάνθανε μια ολιστική –που λέμε σήμερα– προσέγγιση του θρακικού ζητήματος μέσα στο περιβάλλον της διεθνούς συγκυρίας. Γι' αυτό και η εν λόγω επιτροπή έκανε ρητό τον ιστορικό ρόλο που επιτελούσε ήδη από τις πρώτες σελίδες του πορίσματός της:

Η Επιτροπή διαδέχεται ιστορικά την «Κυβερνητική Επιτροπή Θράκης», που συστάθηκε το 1990 μετά από πρωτοβουλία του τότε πρωθυπουργού Κωνσταντίνου Μητσotάκης και υπό την προεδρία της Βιργινίας Τσουδερού, και την μεταφορά αυτής της πρωτοβουλίας στην Ελληνική Βουλή λίγο αργότερα, ως «Διακομματική Κοινοβουλευτική Επιτροπή για την Μελέτη των Προβλημάτων Ακριτικών Περιοχών της Θράκης και των Νησιών του Ανατολικού Αιγαίου», αρχικά υπό την

Προεδρία της Βιργινίας Τσουδερού, και κατόπιν του κ. Στέφανου Στεφανόπουλου.

Ποια ήταν όμως η «Κυβερνητική Επιτροπή Θράκης» που αναφέρεται στην αρχή;

Η Κυβερνητική Επιτροπή Θράκης συστάθηκε το 1991, απαρτιζόταν από εκπροσώπους του πασόκ, της νδ και του συνασπισμού και βρήκε ευρεία αποδοχή από το σύνολο του τότε κοινοβουλευτικού σώματος. Στόχο της είχε την εκπόνηση ενός εθνικού σχεδίου για την παραγωγική ανασυγκρότηση και την γεωπολιτική αναβάθμιση της Θράκης και των νησιών του Αιγαίου. Τον Απρίλη του 1992 η εν λόγω Επιτροπή κατέληξε σε ένα πόρισμα αντίστοιχο με το σημερινό. Το τότε Πόρισμα της Διακομματικής επιτροπής για την μελέτη των προβλημάτων των ακριτικών περιοχών της Θράκης και των νήσων του Ανατολικού Αιγαίου δημοσιεύτηκε τελικά στις 14-2-1992 και αποτέλεσε αφορμή για την έναρξη ακόμα μιας εθνικά υπεύθυνης δημόσιας συζήτησης, που κατά καιρούς κατακλύστηκε από πολεμοκάπηλους τουρκοφάγους. Γράφαμε επ' αυτού μερικά χρόνια πριν σε ένα άλλο περιοδικό:

Το Πόρισμα του 1992 πρέπει να ιδωθεί ως η πρώτη αναγκαία θεωρητική πράξη του φρεσκοδιατυπωμένου τότε Ενιαίου Αμυντικού Δόγματος Ελλάδας-Κύπρου, δηλαδή της νοητής στρατηγικής και επιχειρησιακής γραμμής που συνδέει τον Έβρο με το Καστελόριζο και την Λευκωσία, νοούμενο ως ένα στρατηγικό τόξο στρατιωτικής πίεσης του εξ ανατολών εχθρού, ο οποίος με την πτώση του ανατολικού μπλοκ κατέστη η μοναδική συνοριακή απειλή των εθνικών συμφερόντων.¹³

Η επιτροπή του 1992, όπως και αυτή του 2021, δεν απαρτιζόταν από τίποτα κραγμένους φασίστες. Αντίθετα, εξέφραζε ιστορικά την «ανάγκη για εθνική συνεννόηση σε μείζονα εθνικά ζητήματα», όπως έκανε λόγω η ίδια για το εαυτό της¹⁴. Ασφαλώς, για να το πετύχει αυτό, με το ένα πόδι πατούσε στην δεξιά και με το άλλο στην αριστερά του κράτους και του κεφαλαίου. Αποτελούνταν από τους Στέφανο Στεφανόπουλο (νδ-πολιτική άνοιξη), Στέλιο Παπαθεμελή (πασόκ) και Αλέξη Σεβαστάκη (Συνασπισμός). Το πολυσέλιδο πόρισμα, το οποίο έμεινε στην ιστορία ως Πόρισμα Τσουδερού, δημοσιεύτηκε τον Φλεβάρη του 1992 και κατέληγε σε ένα πολιτικό διά ταύτα αναφορικά με την προτεινόμενη πολιτική για τη Θράκη. Αντιγράφουμε από εκεί:

Συμφωνούμε όλοι ότι είναι απολύτως αναγκαίο να διαμορφωθεί μια μόνιμη εθνική αναπτυξιακή στρατηγική για τη Θράκη και το Ανατολικό Αιγαίο, που αποτελούν σήμερα τον πιο νευραλγικό και κρίσιμο χώρο της ελληνικής

επικράτεια. Χρειάζεται γι' αυτό η πανεθνική συσπείρωση και κινητοποίηση όλων των φυσικών και ανθρωπίνων πόρων της περιοχής. Απαιτείται όλοι οι Έλληνες, οι πολιτικοί φορείς, το εθνικό Κοινοβούλιο να ενστερνιστούμε τη θέση ότι η ανάπτυξη των κρίσιμων παραμεθόριων περιοχών της χώρας –και ιδιαίτερα αυτών που βρίσκονται στο ανατολικό μας σύνορο– αποτελεί όρο εθνικής επιβίωσης.

Για μας υπάρχει ένα νήμα που συνδέει και θα συνδέει πάντοτε τη Θράκη με το Ανατολικό Αιγαίο και την Κύπρο. Μια νοητή γραμμή που αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο μιας εθνικής στρατηγικής για τον ελληνισμό. Η Ευρώπη πρέπει να αποκτήσει συνείδηση μιας ιστορικής αλήθειας. Ότι η Θράκη και το Ανατολικό Αιγαίο είναι το φυσικό ανατολικό της σύνορο. Όχι μόνο γεωγραφικό, αλλά κυρίως οικονομικό, πολιτιστικό, ιδεολογικό.

Η υποδομή της ανάπτυξης αποτελεί το μεγάλο εθνικό στόχο. Ο δρόμος, το λιμάνι, το αεροδρόμιο, το νερό, οι τηλεκοινωνίες, οι συγκοινωνίες, η ενέργεια είναι παραγωγικά έργα πέρα από τη στενά οικονομική τους σημασία.¹⁵

Το Πόρισμα Τσουδερού ήταν μια τομή από πολλές απόψεις στην πολιτική που μέχρι τότε ακολουθούσε το ελληνικό κράτος σε σχέση με την μειονότητα. Την ίδια περίοδο ο Κων/νος Μητσotάκης θα εγκαινιάσει το «νέο δόγμα για την μουσουλμανική μειονότητα» σε ομιλίες του στην Ξάνθη και στην Κομοτηνή το 1991, βασική προκείμενη του οποίου

Πάνω: Κωνσταντίνος Μητσotάκης και Βιργινία Τσουδερού. Το ενδιαφέρον των καλών αυτών ανθρώπων για τη Θράκη δεν ήταν απλά θεωρητικό, όπως το δικό μας.

Κάτω: Μάρτιος 2021, Πεδίο βολής στο Πετροχώρι Ξάνθης: εκεί που ασκούνται βρίζοντας ξένοι φαντάροι.

ήταν η εμπέδωση μιας άποψης-για-πολιτική-χρήση που σήμερα ακούγεται κοινότοπη, πλην όμως καλλιεργήθηκε συστηματικά από τους ιδεολογικούς μηχανισμούς του ελληνικού κράτους προτού περιβληθεί με τον κρυπτικό μανδύα της εθνικής ιδεολογίας: ο δόθεν τρισυπόστατος χαρακτήρας της μουσουλμανικής μειονότητας (Τουρκογενείς, Πομάκοι, Ρομά).¹⁶

Αυτές οι βαρυσήμαντες παραδοχές του 1992, καλλιεργήθηκαν συστηματικά μέσα στα 30 τελευταία χρόνια. Και οπωσδήποτε είχαν την διακομματική συναίνεση απ' όλο το φάσμα των πολιτικών δυνάμεων. Όποτε σήμερα όλοι, δεξιοί κι αριστεροί, να συμφωνούν π.χ. στην αναγκαιότητα του ΑΣΦΑ Αλεξανδρούπολης, παρότι είναι το αναγκαίο αναπτυξιακό συμπλήρωμα στην στρατιωτικοποίηση του Έβρου. Και στο μόνο που διαφωνούν να είναι στην ορθότητα της περιβαλλοντικής μελέτης. Μόνο έτσι, λοιπόν, μπορεί να γίνει κατανοητή η άποψη που έχει σήμερα το ΚΚΕ για την εθνική μειονοτική πολιτική, η οποία παίρνει γραμμή κατευθείαν από το εθνικό συμφέρον και την κρατική στρατηγική, αγνοώντας πλήρως το δικαίωμα αυτοπροσδιορισμού των ανθρώπων της μειονότητας:

Το ΚΚΕ θεωρεί πως θέλει μεγάλη προσοχή και επαγρύπνηση η χρησιμοποίηση συλλογικού αυτοπροσδιορισμού που χρησιμοποιείται σε αντίθεση και αμφισβήτηση των διεθνών συνθηκών που έχουν να κάνουν με τον καθορισμό συνόρων και κυριαρχικών δικαιωμάτων. Οι ιμπεριαλιστές αξιοποιούν μειονοτικά ζητήματα για να προωθήσουν τις επεμβάσεις και μεταβολές συνόρων. Έχουμε την πρόσφατη πείρα στη Γιουγκοσλαβία με το Κόσσοβο, ενώ πρόσφατη είναι η ανακίνηση του ζητήματος της Τσαμουριάς από κύκλους της Αλβανίας. Στη βάση αυτή η αναφορά για μουσουλμανικές μειονότητες στη δυτική Θράκη από τη συνθήκη της Λοζάνης με την εθνοτική και φυλετική ως προς την καταγωγή διαφοροποίηση σε τουρκογενείς Πομάκους και αθίγγανους είναι σωστή και δίνει την πραγματική εικόνα στη μειονότητα.¹⁷

Στο ίδιο μήκος κύματος και οι προτάσεις του ΣΥΡΙΖΑ, βάζουν στο επίκεντρο το εθνικό συμφέρον για την περιοχή, το οποίο στην παρούσα συγκυρία συμπυκνώνεται στην αναβάθμιση του γεωστρατηγικού ρόλου της Αλεξανδρούπολης, ως μέσο πίεσης και ανασχεσης της τουρκικής ισχύος:

Να καταστεί η Θράκη ενεργειακός κόμβος διεθνούς εμβέλειας, γεγονός που, εκτός των οικονομικών ωφελειών, θα της προσδώσει μια ιδιαίτερη γεωστρατηγική θέση. Συγκεκριμένα, η Θράκη αναδεικνύεται σε μια εξαιρετικά σημαντική περιοχή για τα δίκτυα ενέργειας, γιατί βρίσκεται στο επίκεντρο του συνολικού

σχεδιασμού για το φυσικό αέριο που αφορά όλη την Ευρώπη: Συμφωνούμε να κατασκευαστεί πλωτός σταθμός Υδροποιημένου Φυσικού Αερίου (LNG) στην Αλεξανδρούπολη.¹⁸

□ ΣΤΟ ΔΙΑ ΤΑΥΤΑ □

Μπορεί να μην είμαστε ακόμα έτοιμοι/ες στον βαθμό που χρειάζεται ώστε να σταθούμε ως ένα αποφασιστικό ανάχωμα στην φιλοπόλεμη και ιμπεριαλιστική πολιτική που ολοένα και πιο έντονα ακολουθεί το ελληνικό κράτος σήμερα. Υποστηρίζουμε, όμως, ότι ένα πρώτο και αναγκαίο βήμα προς αυτή την κατεύθυνση είναι να επιμείνουμε στην διαρκή απομάγευση των εθνικών κρίσεων από την κρυπτική γλώσσα της κρατικής ιδεολογίας που τις περιβάλλει. Ας ξεκινήσουμε με κάποια βασικά.

Το ελληνικό κράτος είναι ιμπεριαλιστικό γιατί μέσω της συμμετοχής του στον πόλεμο υπηρετεί το διεθνοποιημένο εθνικό κεφάλαιο: την εφοπλιστική τάξη. Μέσω αυτού προσδοκεί στην εδραίωση της διπλωματικής και στρατιωτικής ισχύος του στην Ανατολική Μεσόγειο. Οι επιλογές του στη διεθνή σκηνή δεν άγονται και φέρονται από τους πιο ισχυρούς ιμπεριαλισμούς.

Επείγει να στραφούμε ενάντια στους έλληνες φασίστες, που θέλουν να προσαρμόσουν μια γενικευμένη σύρραξη στα πολεμοκάπηλα σχέδια του αντιτουρκισμού. Η στρατιωτικοποίηση της Αλεξανδρούπολης επ' ευκαιρίας του πολέμου στην Ουκρανία έρχεται ως συνέχεια της στρατιωτικοποίησης των νησιών του Αιγαίου επ' ευκαιρίας της «μεταναστευτικής κρίσης». Οι εξελίξεις στο πεδίο αυτό θα είναι συντριπτικές στο επόμενο διάστημα.

«Κάθε κρίση έχει και τους φασίστες που της αντιστοιχούν» γράφαμε στην μπροσούρα που κυκλοφορήσαμε τη μέρα της εκδήλωσης «Ιοί, καύσιμα και σφαίρες» στη Νομική Σχολή Αθηνών. Και οι φασίστες που αναδύονται μέσα από τη σπείρα των κρίσεων που έχει τυλίξει τις ζωές μας αυτή τη φορά είναι τελείως διαφορετική από κάθε άλλη. Η εμπλοκή του ελληνικού κράτους στον παγκόσμιο πόλεμο δεν αποτελεί απλά επιλογή της κυβέρνησης Μητσοτάκη. Συνιστά την έμπρακτη αποτύπωση της στρατηγικής του ελληνικού κράτους εδώ και δεκαετίες. Και οπωσδήποτε έχει διακομματική στήριξη.

Από τη μία, λοιπόν, κόντρα στην καπιταλιστική βία εσωτερικής χρήσης και από την άλλη, κόντρα στον μιλιταρισμό εξωτερικής χρήσης. Η δημιουργία δικών μας, εργατικών κρίσεων στα μετόπισθεν του ελληνικού ιμπεριαλισμού είναι ο μόνος τρόπος να αποσταθεροποιήσουμε το κράτος της εθνικής ενότητας και της έκτακτης ανάγκης που έχει τυλιχτεί σαν σπείρα γύρω από τις ζωές μας.

1. Μολονότι έχουν κατατεθεί διάφορες μελέτες σχετικά με την ιστορία της μειονοτικής πολιτικής του ελληνικού κράτους μες στον 20ο αι., το ζήτημα της «ελληνοποίησης», δηλαδή της άσκησης πολιτικών αποθάρυνσης και έμμεσου εκτοπισμού του μουσουλμανικού πληθυσμού, ειδικά από την περιοχή του Έβρου, δεν έχει εξαντληθεί. Για περισσότερα βλ. Χρήστος Ηλιάδης, «Η Θράκη απειλείται: απόρρητη αλληλογραφία», Βιβλιόραμα 2018 και οπωσδήποτε το Τάσος Κωστόπουλος, *Το «Μακεδονικό» της Θράκης: κρατικοί σχεδιασμοί για τους Πομάκους (1956-2008)*, Βιβλιόραμα 2009.
2. Στο επίμετρο της ελληνικής μετάφρασης του έργου «Θεωρίες Πολέμου» του Παναγιώτη Κονδύλη, ο τελευταίος αναπτύσσει μια γεωστρατηγική θεωρία για την Θράκη και ειδικότερα τον Έβρο στην προοπτική μιας πιθανής ελληνοτουρκικής σύρραξης η οποία αξίζει να διαβαστεί.
3. Για περισσότερα σχετικά το πογκρόμ βλ. την μπροσούρα της ξανθιώτικης ομάδας αρχείου Arc-Lab, *Η ιστορία που είμαστε*, Ξάνθη 2014.
4. Η «κρίση» του Έβρου: τομές μεταναστευτικής και εξωτερικής πολιτικής, περ. Traverso Antifa, τευχ. 1, Απρίλης 2020, διαθέσιμο ψηφιακά στο site του περιοδικού.
5. Βλ. ενδεικτικά *Αδελφοποίηση Αλεξανδρούπολης με την Αγία Πετρούπολη (19-7-2015)*, διαθέσιμο στο voria.gr
6. Τα στοιχεία αντλήθηκαν από το site της εταιρείας Gastrade.
7. «Russia tanker business is alive and well. Oil exports 'remain strong'», 28-5-2022, διαθέσιμο στο helenicshippingnews.com.
8. Το ζήτημα των ιστορικών προϋποθέσεων εμφάνισης και ανάπτυξης της ελληνοκτικής ναυτιλίας τα προεπαναστατικά χρόνια και η σύμφυτη με την τελευταία τάση της να επωφελείται από τον πόλεμο αναπτύσσεται επαρκώς στον τόμο *1821: Ιστορικά ζητήματα στις απαρχές του ελληνικού κρατικού και καπιταλιστικού σχηματισμού*, Traverso 2022 (Α' εκδ. 2021).
9. Βλ. ενδεικτικά *Ολοκληρώθηκε η ανέκλυση του ναυαγίου της βυθοκόρου Όλγα από το λιμάνι της Αλεξανδρούπολης (29-10-2019)*, διαθέσιμο στο e-evros.gr
10. Ολόκληρη η ομιλία του Πάιατ στο site της αμερικανικής πρεσβείας: usembassy.gov
11. *Sinirda ABD-Yunan işbirliği tam gaz: Dedeğaç'a sevkijay, İskeçe'de tatbikat (3-3-2022)*, διαθέσιμο στο hurriyet.com
12. Διαθέσιμο ολόκληρο στο διαδίκτυο.
13. *Ό,τι απέμεινε κάτω από τις διαιρέσεις: πολιτικές αποκλεισμού και διαίρεσης του ελληνικού (παρα)κράτους για τη μουσουλμανική μειονότητα της Δυτικής Θράκης*, περ. Zero Years, τευχ. 9 Νοέμβρης 2018.
14. Βουλή των Ελλήνων, *Πόρισμα της διακομματικής επιτροπής για την μελέτη των προβλημάτων των ακριτικών περιοχών της Θράκης και των νήσων του Ανατολικού Αιγαίου (14-2-1992)*, διαθέσιμο στο διαδίκτυο.
15. Ό.π.
16. Για περισσότερα βλ. *Ne mutlu türküm diyene: για τη μουσουλμανική μειονότητα της Θράκης, το ελληνικό κράτος και τη συγκυρία*, περ. Zero Years, τευχ. 5, Νοέμβρης 2017.
17. Πόρισμα της Διακομματικής Επιτροπής για την Ανάπτυξη της Θράκης 2021, σελ. 211
18. Ό.π. σελ. 164